

Câteva lucrări ce trebuiesc să se facă în grădina școliei.

Fntre multele ocupațiuni școlare regulamentate pentru învățător, sunt enumerate și lucrările practice agricole cu elevii în grădina școliei.

Acî, învățătorul diriginte este ținut a-și pune în practică știința ce și-a procurat-o în chestiunea agricolă.

Cu cât râvna învățătorului va fi mai mare către dezvoltarea spiritului de economie agricolă, cu atât instruirea elevilor va fi mai temeinică: teoria va deveni un fapt împlinit prin practică.

Cel mai temeinic mijloc, de a face educația generației, este a transforma vorbele în fapte.

Prin fapte, nu prin teorii, vom ajunge la adevărata educație folositoare pentru viața socială, ce suntem chemați a da elevilor noștri.

Înșiși sătenii trag pilde mai ușor din fapte decât din vorbe.

Lucrările din grădinile școlare sunt o parte din faptele învățătorului. Este dat dar învățătorului a ști, cum trebuie să lucreze cu elevii în grădina școliei pentru a o acomoda culturilor ce trebuie să le facă în ea și a-i da un aspect plăcut.

Între lucrări, cele mai de căpetenie sunt următoarele:

Desfundarea. — Terenul grădinei trebuie desfundat cu cascama până la o adâncime de 50 c. m., fiindcă pe lângă avantajul de a păstra umiditatea, apoi înlesnește dezvoltarea unora din plante a căror rădăcini pătrund drept perpendicular și la adâncimi mari.

Impărțirea grădinei. — Grădina trebuie să se împartă în patru table, lăsându-se drumuri, cari să aibă cel puțin 1 m. și jum. lățime. Drumurile trebuiesc bombate la mijloc pentru a nu stagnă apa pe ele. Fiecare tablă se mai împarte întru atâtea tarlale, câte feluri de plante avem a cultiva; lăsându-se potecuțe printre ele.

rotațiunea. — Cultura plantelor trebuie schimbată pe tarlale în fiecare an după o ordine anumită stabilind cu chipul acesta o succesiune sau o rotațiune rațională; astfel să nu se cultive doi ani consecutivi o plantă pe aceeași tarlă.

Pe tarlăua care s'a gunoit trebuie să se cultive în anul întâiu legumele: cu frunza lată; precum sunt: varza, conopida, guliile, lăptucile etc.

În al doilea an după gunoire se pot cultiva legumele rădăcinoase și bulboase ca: sfecelele, napii, ridichile, morcovii, cartofii, pătrunjelul, pepenii, castraveții și altele.

În anul al treilea se cultiva pe aceeași tarlă fasolea, ori mazăre, ori pătlăgele etc.

Și așa mergem înainte cu gunoitul pe tarlale și cu schimbarea culturilor în ordinea stabilită.

Gunoitul. — În grădina de legume trebuie făcut mai bine toamna decât primăvara; săpându-se totdeodată pământul pentru a se mărunți în timpul iernei.

Pepiniera de pomi. — Pe una din table trebuie făcută pepinieră; pentru a da noțiuni practice elevilor despre cultura pomilor și a face exerciții de altoire.

Marginile drumurilor. — Pe marginile drumurilor din grădină se poate planta, viță de vie, ori agreși etc. Din distanță în distanță de câte 5 m. se pot pune și pomi fructiferi; însă numai pe marginile drumurilor, cari au direcția M. Z. spre M. N; aceasta pentru a nu împiedică prin umbra lor dezvoltarea plantelor.

Gard viu. — De jur împrejurul grădinii trebuie făcut gard viu. Dacă grădina este închisă cu șanț, e de neapărată trebuință ca gardul viu să fie făcut din gledicii (colțari), iar dacă este închisă cu uluci atunci se poate face din salcâmi, lemn cânesc ori pomi roditori; — aceasta pentru a da un aspect mai frumos grădinii.

Grădina de flori. — Pe o porțiune mică din fața școlii dacă avem, este bine a se face și grădină de flori

Aci se cuprinde mai mult partea estetică.

Cu câteva rondulețe proeminente reprezentând figuri geometrice esacte, în care să se semene flori mai alese, se completează toată lucrarea.

Arbuștii și pomii, cari au coroana conică, pot fi plantați în grădina de flori.

Sămânatul semințelor. — Semințele plantate trebuie îngropate cel mult de două ori cât este mărimea lor. Dacă se îngroapă prea adânc, sămânța nu răsare, ci putrezește în pământ.

Sunt unele plante între legumi, cum: varza timpurie, castraveții, pepenii, pătlăgelele, ardeii etc.; cari nu se pot cultiva dea dreptul în pământ rece. Și ca să avem recoltă din acele legumi mai de timpuriu, e nevoie de răsadniță cu gunoiu cald.

Răsadnița cu gunoiu. — Intr'o parte a grădinei, expusă mai mult soarelui și adăpostită, putem face răsadnița cu gunoiu cald.

Răsadnița cu gunoiu cald să poate face sau la suprafața pământului sau săpată în pământ, aceasta din urmă e mai corespunzătoare.

Pentru a face răsadnița săpată în pământ, trebuie a săpa o groapă, adâncă de 1 m., largă de 1 m. 30; iar lungă după trebuință.

Groapa se umple cu bălegar de cal, călcându-se bine cu picioarele, iar deasupra se pune pământ bun de grădină, în grosime de o palmă.

De jur împrejurul răsadniței se pun scânduri.

Partea de Miază-noapte va fi mai ridicată decât partea

de Miază-zi. Deasupra se pun cercevele cu geamuri sau în lipsă rogojini, pentru a feri de frig.

Se lasă 7 sau 8 zile până se așează gunoiul și până se mai potolește căldura și apoi se seamănă sămânța. Udatul se face cu apă caldă.

După răsădirea plantelor, când timpul e frumos, trebuie ridicat acoperământul pentru a aerisi.

Cu chipul acesta putem căpăta răsad de timpuriu, care presădindu-l, când pământul s'a încălzit, putem avea o recoltă timpurie

Recoltarea — Recoltarea se face atunci când fructele au ajuns la maturitate (în coacere); iar din produsul grădinii 25 la sută se dă elevilor, cari au lucrat în grădină.

(Câmpul).

D. Muchicescu.

De pe Domeniile Coroanei.

În zilele de 14—16 Decembrie 1904, d-l Ion Kalinderu, administratorul domeniului Coroanei, a inspectat domeniul Rușetu din jud. Brăila.

Domnia sa a vizitat școala, biserică, primăria și societatea economică culturală «Al. N. Lahovary», interesându-se de aproape de starea lor. La școală a pus chestiuni elevilor, spre a vedea progresele realizate, a împărțit școlărilor silitori cărți și tablouri, i-a îndemnat părintește a fi ascultători și sânguitori, spre binele lor și al țării.

A mai vizitat noul local de școală ce se construiește cu cheltuiala Domeniului Coroanei.

În toate părțile a fost întâmpinat de autorități și de mulți săteni cari i-au urat bună venire. Domnul Kalinderu văzând numărul mare de locuitori, în frunte cu preoții, învățătorul și autoritatea comunală, cari îi eșiseră întru întâmpinare, a trecut în mijlocul lor, și după ce a ascultat urările cei-au adus, le-a dat diferite povețe. Cu toată căldura sufletului a recomandat sătenilor să fie harnici și cruțători, iar pe preoți, învățător, primar și celelalte persoane culte i-a îndemnat să stea fără preget în ajutorul populațiunii: a vorbit apoi despre economie, fără care munca nu prețuește nimic, și a sfătuit ca fiecare să caute, în anii buni a pune câte ceva de-o parte pentru vremuri grele. Dacă oamenii ar fi avut păstrați câte 100 sau 150 lei, n'ar fi fost nevoiți să cerșească acum sprijinul statului și al altora sau să-și vândă dinainte munca pe un an sau chiar pe mai mulți. Statul a făcut tot ce-a putut, dar nu trebuie uitat că nu se poate aștepta totul dela el. El are și alte îndatoriri tot în interesul lor, ș'apoi dacă omul nu s'ajută singur, în zadar e tot ajutorul altuia.

Le-a mai vorbit despre cultura fasolei, cartofilor și linteii